

АЛМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ - СВИЦОВ

год. XXXII, бр. 1, февруари 2024 г.

УСПЕШЕН МАНДАТ ОТЧЕТЕ РЕКТОРЪТ

Общото събрание на СА „Д. А. Ценов“ прие единодушно отчета на ректора проф. М. Божинова за управленския мандат 2020-2024 г.

Общото събрание на СА „Д. А. Ценов“ прие единодушно доклада на ректора за състоянието на Свищовското висше училище през мандатния период февруари 2020 г. – януари 2024 г. В доклада си с обем от 180 страници, проф. Марияна Божинова отчете дейността на Академията по основните направления. „Управленският мандат започна при остър дефицит в бюджета на Висшето училище в размер на -2 624 000 лв., поради което първата и най-важната цел на академичното ръководство бе финансовото стабилизиране на Академията“, каза проф. Божинова. Тя заяви, че целта е постигната чрез реализирането на редица тежки и непопулярни мерки, заложени в Програмата за оптимизация дейността на СА за периода 2020 –2022 г., и изказа своята и на ръковод-

яно, че настоящият мандат приключва с почти 5 милиона лева преходен остатък. В резултат на постигнатия

яно, че настоящият мандат приключва с почти 5 милиона лева преходен остатък. В резултат на постигнатия

3.95 и една 3.99 (при максимална 4.00), сред всички държавни висши училища в България.

От доклада на ректора, в направление „Обучение“, стана ясно, че към м. февруари 2024 г. Академията развива акредитирани от НАОА: 24 специалности в ОК „бакалавър“ (редовна и задочна форма, в т.ч. 13 в дистанционна форма и 2 на английски език); 45 магистърски програми, (в т.ч. 3 на английски език) в ОК „магистър“ (в редовна и дистанционна форма); 16 докторски програми (в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение, в т.ч. 13 на английски език). През периода на мандата са акредитирани 12 съвместни програми в парт-

ньорство с УНСС – София и стартира обучението на студенти. Обучение се осъществява и по 1 хибридна МП в партньорство с ВУТП – София и 1 МП с двойна диплома в партньорство с Донецки национален университет „Васил Стус“ (на английски език, с 3 дипломирани випуска). Освен това, на 26.01.2024 г. ЕК ревалидира МП „Валутен, митнически и данъчен контрол“ към СА „Д. А. Ценов“, с което препотвърди, че програмата покрива напълно изискванията на Европейската професионална рамка за компетентностите в митническата професия и свързаните с нея референтни програми за обучение.

На 4 стр.

ния екип благодарност към академичния състав и към административния персонал. От отчета за финансовото управление стана

тото през мандата, проф. Божинова получи от министъра на образованието и науката едни от най-високите оценки – два пъти

Проф. д.и.н. Николай Овчаров стана „Почетен професор“ на Академията

На тържествена академична церемония известният български археолог проф. д. и. н. Николай Овчаров бе удостоен със званието „Почетен професор“ на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Официални гости на церемонията бяха Галина Стоянова – кмет на община Казанлък, Младен Станев – председател на УС на Асоциацията на българите по света, проф. Пламен Павлов – български историк, поет, публицист, преподавател във Великотърновския университет, делегация от партньорски висши училища от консорциума KreativEU по Еразъм+, Марин Маринов – археолог в Исторически музей – Свищов.

Зам.-ректорът по студентска политика, институционални комуникации и продължаващо обучение доц. Румен Ерусалимов представи номинирания за званието „Почетен професор“, като запозна аудиторията с неговата научна и обществена дейност. „Благодарение на своята харизма, проф. Овчаров успява да представи по запомнящ се и неповторим начин пред целия свят богатото културно-историческо наследство на България“, заяви доц. Ерусалимов. Той припомни, че от 2018 г. проф. Овчаров свързва творческата си кариера с гр. Свищов – тогава получаваше голямата награда „Златен орел“ за принос в развитието на българската култура. Веднага след това, по негово предложение и решение на Общински съвет – Свищов, са извършени спешни археологически проучвания на централната част на средновековната крепост Калето в Свищов, а през следващите три години са направени мащабни археологически разкопки. Със съдействието на проф. Овчаров е изработен от Общината и евро-

пейски проект, с помощта на който крепостта ще бъде реставрирана. От учебната 2021/2022 г. проф. Николай Овчаров е част от преподавателския екип на СА „Д. А.

го номинира за член на консултативния съвет в проекта за изграждане на европейски университет KreativEU, в който Академията е партньор заедно с още 10 евро-

Ценов“. Възложен му е лекционен курс по учебната дисциплина „Културно-историческо наследство“, който той води пред студентите от спец. „Икономика на туризма“. Въз основа на неговата експертиза Академията

пейски университет.

След представянето на номинирания, ректорът проф. Марияна Божинова обяви решението на Академичния съвет за удостояването на проф. д.и.н. Николай Овчаров със званието

„Почетен професор на СА „Д. А. Ценов“ за изключителни заслуги в областта на културата и опазване на културно-историческото наследство на България. Ректорът изрази надежда, че и в бъдеще проф. Овчаров ще бъде посланик на Стопанската академия по света, и му връчи символите на почетното звание – дипломата, поставена в специална кожена папка и копие то и в отстъпена рамка, и припис от решението на Академичния съвет.

В чест на новия почетен професор прозвуча „Многая лета“. Проф. Овчаров благодари за оказаната му висока чест и изнесе академично слово на тема „Културно-историческият туризъм и неговото място в икономиката на България“. След церемонията той посети академичния музей и положи подпис в почетната книга на Свищовското висше училище.

Академията бе домакин на форум „Инкубатори за Иновативни Предприятия“

Свищовската академия бе домакин на двудневен форум, посветен на иновативните предприятия. В резултат на подписан през 2022 г. четиристранен меморандум между сдружение „Асоциация за международно обществено развитие“, сдружение „Асо-

предприятия по програма Еразъм+. Проектната инициатива „Инкубатори за Иновативни Предприятия“ се осъществява от сдружение АМОР, в партньорство с „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД и СУ „Св. Климент Охридски“.

циация на младите учени“, факултет „Финанси“ при СА „Д. А. Ценов“ и академична фондация „Проф. д-р Минко Русенов“, Свищов бе сред десетте града на България (наред с осем областни центъра и столицата София), домакини на кръгли маси за иновативни

През първия ден събитието включваше лекционен модул с работни ателиета, в който участваха 27 студенти и средношколци от свищовски училища. Проведени бяха интерактивна игра, презентация „The Art of Pitching“, както и особено атрактив-

ната работа по групи за създаване и представяне на идейни бизнес проекти. През втория ден, с участие на представители на местното самоуправление, академичната общност и учители, се проведе кръгла маса, на която Вадим Рошманов (АМОР) представи проекта и подчерта постигнати добри резултати при работата с младите хора в Стопанската академия. Инж. Дочка Василева от Фонда на фондовете представи възможностите за финансиране през новия програмен период за градско развитие, дигитализация и енергийна ефективност. Тя поясни какви инструменти са планирани за висшето образование в сферата на научните изследвания и финансиране на старт-ъпи на студенти. В знак на удовлетвореност от позитивните резултати, четиристраният меморандум бе преподписан от проф. Андрей Захариев – декан на факултет „Финанси“, и Вадим Рошманов, председател на Сдруженията.

Гостуваха партньори по проект HERITAGE GAME

Академията бе домакин на първата присъствена (тридневна) среща на партньорите по проект № 2023-1-PT01-KA220-HE-D-000154261 „A gamification model for community-based heritage work“ (HERITAGE GAME) на програма „Еразъм+“. Проектът се реализира в партньорство между Политехническият институт в Томар (Португалия), Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Университета „Валахия“ в Търговище (Румъния), Университета на Южна Бохемия в Ческе Будейовице (Чехия), Университета на Търнава (Словакия), Университета в Камерино (Италия) и Университета по наука и технологии в Адана (Турция).

Първият ден от срещата бе посветен на Работен пакет 1: Управление на проекта и Работен пакет 5: Дисеминация. Координаторът на проекта и лидер на Работен пакет 1 (Политехнически институт – Португалия) представи целите на проекта, графика за изпълнение на дейностите, бюджета, платформата и сроковете за отчитане. Обсъдени бяха различните ръководни органи, тяхната струк-

тура, роля и отговорности, както и комуникационния и дисеминационния план на проекта, уебсайта и неговите раздели. Избрано бе логото на проекта. През втория ден партньорите работиха по пакет 2: Най-добри практики. Уъркшоповете бяха водени от съръководителите на работния пакет – Свищовската академия и Университет „Валахия“. След кратка презентация на целите, дейностите, очакваните резултати и индикаторите по пакета, партньорите обсъдиха списък с критерии за идентифицирането на най-добри практики. Беше предложен тристъпков подход за разработване на финален списък с критерии. Третият ден бе фокусиран върху разработването на аналитични инструменти за набиране на данни. В края на работните сесии партньорите обсъдиха следващите стъпки и планираха виртуални екипни срещи за успешното изпълнение на целите на работния пакет. Партньорите по проекта решиха втората присъствена среща да се проведе през септември 2024 г. в румънския Университет „Валахия“.

ИНИ представи реализираните през 2023 г. проекти

Институтът за научни изследвания при СА „Д. А. Ценов“ проведе научна сесия под надслов „Наука, знание, иновации за устойчиво развитие“, в рамките на която бяха представени резултатите от реализираните научноизследователски проекти, финансирани от държавната субсидия за научна дейност в Академията през 2023 г. В събитието присъствено и онлайн участваха 35 представители на академичната общност.

Приветствие от името на академичното ръководство поднесе доц. Любомир Иванов – зам. ректор „Научноизследователска дейност и развитие на кадрите“. Директорът на ИНИ, доц. Евелина Парашкевова поясни, че през 2023 г. са одобрени и финансирани със средства от държавната субси-

дия 11 проекта – 3 екипни научноизследователски (едногодишни) проекта, 4 инфраструктурни проекта за провеждането на качествени и конкурентоспособни научни изследвания (двугодишни) и 4 проекта за частично финансиране на научен форум. Те са разпределени в 3 тематични приоритета. По Приоритет I. Ускорено икономическо развитие и иновации е финансиран 1 проект, по Приоритет II. Устойчиво и балансирано развитие са финансирани 6 проекта, три от които за частично финансиране на научен форум и по Приоритет III. Дигитална трансформация на икономиката и обществото – 4 проекта един, от които за частично финансиране на научен форум. Доц. Парашкевова фокусира вниманието на аудиторията върху високата публикацион-

на активност на учените и участието им в множество международни конференции, кръгли маси, семинари за разпространение на научните резултати. Издадени са общо 29 доклада,

9 статии, 3 студии и 1 учебно пособие, реферирани и индексирани в световни първични и вторични литературни източници. Част

от екипите са депозирали научни публикации, включително статии и една монографична разработка, които към момента са под печат. Регистрирани са участия в 20 международ-

сесия изследователските екипи споделиха най-важните резултати от реализираните проекти, свои научни виждания, концепции и идеи. Значителна част от генерираните научни резултати са публикувани в режим на „отворен достъп“. Отчетен бе и повишен интерес на екипите към публикуване в индексирани и реферирани издания. Дискутирани бяха актуални въпроси на икономическата и управленска теория и практика. Проведеният форум продължи 22-годишната традиция в Свищовската академия за публично представяне на резултатите от изпълнените проекти.

В специално организиран Информационен ден, ИНИ представи и възможности за финансиране на научноизследователската дейност през 2024 г.

ни конференции, кръгли маси и научни семинари за разпространение на научните резултати.

В рамките на научната

Ректорът участва в заключителната пресконференция по проект „Икономическото образование в България 2030“

Ректорът на СА „Д. А. Ценов“ – проф. Марияна Божинова участва в заключителната пресконференция по проект „Икономическото образование в България 2030“, която се проведе при домакинството на бенефициента УНСС, в София. Проектът е финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от ЕС чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. Свищовската академия участва в изпълнението на проекта като основен партньор и в рамките на бюджет от над един милион лева са реализирани множество мерки за модернизация на Висшето училище и обучението по икономика. Общият бюджет на проекта бе в размер на 4 887 276.24 лв., а партньори бяха още Бургаския свободен университет, НСА „Ва-

сил Левски“ и Сдружение „Конфедерация на работодателите и индустриалците в България-КРИБ Гласът на българския бизнес“.

Пресконференцията откри ректорът на УНСС – проф. Димитър Димитров, който е ръководител на проекта. Той представи постигнатите резултати и благодари на координаторите и на партньорите по проекта за сътрудничеството и добре свършената работа. Проф. Димитров подчерта, че основната цел на проекта, която е била да се модернизира обучението по начин, който позволява УНСС и партньорите да бъдат конкурентни на европейските университети е постигната. В рамките на проекта са изпълнени 16 различни дейности, разработени са и са въведени 15 нови съвместни програми с над 70% дигитализи-

рано учебно съдържание, оборудвани са 9 дигитални класни стаи и 3 дигитални лаборатории, които

„От името на академичното ръководство на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов, на

основен партньор“, каза проф. Божинова. Тя поясни, че от 15 създадени съвместни специалности 12 са между УНСС и СА „Д. А. Ценов“ и това е естествено, след като проектът касае икономическото образование в България. „За мен е много ценно, че благодарение на този проект, ние задълбочихме партньорството между преподавателските екипи на нашите университети, с които създавахме съвместните ни специалности и мисля, че това е един ценен актив за бъдещите ни образователни дейности и научни изследвания и проекти“, каза още ректорът проф. Божинова.

От страна на СА „Д. А. Ценов“ на заключителната пресконференция присъстваха и координатори по отделните дейности от проекта.

разполагат с най-модерна и съвременна техника, повишена е квалификацията на над 130 преподаватели чрез обучение по дигитални умения и по чужд език, 38 преподаватели са участвали в обмяна на опит между българските висши училища партньори в проекта.

преподавателския състав, участвал в този проект, на студентите, които се обучават по съвместните ни бакалавърски и магистърски програми искам да изкажа нашето удовлетворение от това сътрудничество и да благодаря на УНСС, че ни потърси за партньор и то

ЕК ревалидира наша магистърска програма

Европейската комисия ревалидира магистърска програма „Валутен, митнически и данъчен контрол“ към СА „Д. А. Ценов“, с което потвърждава, че програмата покрива напълно изискванията на европейската Професионална рамка за компетентностите в митническата професия и свързаните с нея референтни програми за обучение. Както и при първата валидация през 2019 г., така и сега, докладът на Експертната комисия показва 100% изпълнение на всички критерии и изисквания от страна на свищовската магистърска програма.

С издадения сертификат, Генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“ (DG TAXUD) към ЕК признава, че в магистърска програма ВМДК напълно са покрити изискванията за висококачествено и съвременно обучение по митнически контрол. Сертифицирането на МП „Валутен, митнически и данъчен контрол“ от страна на ЕК позволява сравняване на заложените в нея митнически модули спрямо установените на ниво ЕС митнически компетенции. Това гарантира на обучаваните свищовски

студенти успешно справяне с бъдещите предизвикателства при професионалната им реализация в митническата сфера в която и да е държава от Съюза. От друга страна, знакът за качество на сертификата на ЕС уверява кандидат-студентите, че програмата ще им осигури компетенциите, необходими за успешна кариера, както в митническите администрации, така и в частния сектор. Сертифицирането на магистърска програма ВМДК е гаранция и за работодателите, че завършилите я студенти са добре подготвени за стартиране или засилване на кариерата в митническата област.

Инициативата за сертифициране на митнически академични програми има за цел да допринесе за постигането на последователност в качеството, дизайна и доставката на тези програми в целия Европейски съюз. Това от своя страна ще подобри представянето на митниците в Европа чрез по-унифицирани митнически програми, които предоставят на обучаващите се висококачествени унифицирани компетенции, необходими за успешна кариера.

Академични преподаватели участваха в годишния семинар на Мусала Иншурънс Брокер

В Пловдив се проведе годишният семинар на един от основните партньори на Свищовската академия – „Мусала Иншурънс Брокер“. Гости на събитието, на което присъстваха близо 300 служители на брокера, бяха зам.-ректорът доц. Румен Ерусалимов, ръководителят и научният секретар на катедра „Застраховане и

Селин Болар. След приветствието от мажоритарния собственик на брокера Николай Чернев, който е и възпитаник на Стопанската академия, към участниците и гостите на форума, последваха презентации на оперативното ръководство Ваня Дамянова, Михаил Милев (също възпитаници на Академията) и Лиляна

вителият на „Мусала Кредит“ Димитър Смиленов и Красимира Кахведжиоглу – командит на „Мусала Естейт“.

Доц. Ерусалимов благодари на ръководството на „Мусала Иншурънс Брокер“ за това, че за осма поредна година студенти от специалност „Застраховане и социално дело“ са стипендианти и ще имат възможност да проведат платен стаж по специалността в централата на брокера, както и за превърналата се вече в традиция покана към представители на първата в страната застрахователна катедра да се включат в работата и дискусиите на форума. Той се обърна и към официалния гост на събитието „Групама Застраховане“ като заяви, че се радва да види в мениджърския им екип трима възпитаници на развиваната от Стопанската академия застрахователна специалност. Представителите на Свищовското висше училище обсъдиха възможности за бъдещи съвместни проекти както с домакините от „Мусала Иншурънс Брокер“, така и с мениджърския екип на „Групама Застраховане“.

социално дело“ – доц. Венцислав Василев и гл. ас. д-р Анелия Панева.

Официален гост на семинара беше застрахователно дружество „Групама Застраховане“, представлявано от мениджърски екип, начело с изпълнителния директор

Стойчева, с които те отчетоха резултатите от изминалата и заложиха целите за настоящата година по различните видове застраховане. Развитието на дейностите по кредитно посредничество и сделки с недвижими имоти, представиха упра-

УСПЕШЕН МАНДАТ ОТЧЕТЕ РЕКТОРЪТ

От 1 стр.

В резултат на успешните кандидат-студентски кампании, тенденциите при приема на студенти в ОКС „бакалавър“ към края на отчетния период спрямо базовата 2019 г. са: ръст на приетите студенти с 21,69%; ръст на приетите студенти по държавна поръчка с 8,33%; значителен ръст – с 40,56% на платените форми на обучение; силен ръст на приетите студенти в дистанционно обучение – със 123,28%. През целия период се увеличава приемът и в ОКС „магистър“, като нарастването е с 26,5%. Достъп до Платформата за дистанционно и електронно обучение са получили всички студенти от всички форми на обучение в ОКС „бакалавър“ и „магистър“. Платформата е обновявана и надграждана, създадени са нови дигитални аудитории, класни стаи и лаборатории.

Средата за дистанционно обучение на Академията е оценена от НАОА с най-високото – четвърто равнище.

„Публикационната активност на представителите на академичната общност в СА „Д. А. Ценов“ през мандата намира отражение в 1138 публикации“, обобщил ректорът. Нарастването на публикации, индексирани в базите-данни Scopus/WoS през отчетния период – общо 128 броя, спрямо предходния период (2016-2020 г.) – общо 32 броя, е 4 пъти. От април 2022 г. академичното издание сп. „Бизнес управление“ е индексирано в световната наукометрична база данни Scopus.

Положителни резултати проф. Божинова отчете във всички основни направления – обучение и акредитация, научноизследователска и проектна дейност, международно сътрудничество и инсти-

туционални връзки, издателска и библиотечна дейност, финансова, кадрова, студентска и информационна политика. „Академичната общност показва, че може да се справя с предизвикателствата и трудностите, когато е единна. Убедена съм, че успешното управление се гради на разум, диалог и консенсус“, каза проф. Божинова. Членовете на Общото събрание приеха единодушно доклада на ректора и изрази своята висока оценка за управленския мандат с бурни аплодисменти. В последвалите изказвания прозвучаха думи на уважение и благодарност към проф. Марияна Божинова за волята и куража ѝ, с които е работила за връщане на положителния имидж на Свищовската академия и за отстояване интересите на родната Алма Матер в толкова трудни времена.

Специализиран кабинет „Икономика на туризма“

бе официално открит в ауд. 6 в сградата на ректората. Ритуала по пресяване на триколовната лента изпълни проф. Марияна Божинова – ректор на Академията и ръководител на катедра „Ико-

ето на нейния изпълнителен директор Румен Спецов – възпитаник на Свищовското висше училище. От името на академичното ръководство и от катедрения състав, проф. Божинова изказа благодарност

номика и управление на туризма“ и проф. Красимир Шишманов – председател на Общото събрание. При откриване на кабинета проф. Божинова поясни, че той е оборудван с 20 компютърни конфигурации, осигурени от Националната агенция за приходите със съдействи-

за направения дарителски жест към Стопанската академия. Специализираният кабинет по „Икономика на туризма“ ще се ползва не само от студентите, обучаващи се по едноименната специалност, но и за провеждане на различни учебителни форуми, организирани в Академията.

Наши преподаватели изкачваха най-високата планина в Африка

Семейство Петя Емилова и Веселин Попов – доценти, преподаватели в катедра „Бизнес информатика“ към Свищовската академия и членове на Студентско туристическо дружество „Академик“, бяха част от българска група, която предприе изкачване на Килиманджаро

(3976 м) и Каранга (3995 м), с едно аклиматизационно изкачване до Лава Тауър (4630 м), те достигат Косово – 4870 м. В нощта на 19 януари, в 23 часа, започват атакуването на най-висока точка в планината – връх Ухуру (5895 м). Времето е облачно със снеговалеж. Местни-

ва на успеха си, а съпругата му – доц. Петя Емилова, достига до личен рекорд от 5530 м и на тази височина прекратява изкачването си. Слизането до лагера е без проблем, но имат още един ден надолу по вулканичния склон, съпроводени от тричасов проливен дъжд. В посока към върха те изминават 40 км. Възстановяват силите си с тридневен престой в Занзибар.

„Най-трудно беше в зоната над 5000 метра. Там хипоксията се усеща по силно и умората тежи“, споделят двамата академични преподаватели, които имат зад гърба си изкачвания на връх Триглав – Словения, връх Митикас – Гърция, връх Бухайд – Етиопия и др. Успехът им на африканския първенец ги кара да обрнат поглед и към други пет хилядници. „Вярвам, че ще се справят!“ – категоричен е Николай Нейков, секретар на СТД „Академик“, който до момента беше единственият от дружеството, изкачил (през 2008 г.) връх Ухуру, а личният му рекорд е 6400 м, щурмувайки първенеца на Южна Америка – връх Аконкагуа (6962 м).

Студент от СА „Д. А. Ценов“ в Контролния съвет на НПС

На отчетно-изборното събрание на Националното представителство на студентските съвети в Р

ната. По време на Общото събрание бе избран и 5-членният Контролен съвет, в състава на който

България за председател през новия мандат 2024-2026 г. бе избран Ангел Стойков от УНСС, който получи подкрепата на 44 висши училища в стра-

е Красимир Ръжев – 2 к. в СА „Д. А. Ценов“, спец. „Застраховане и социално дело“ и член на Студентския съвет към Свищовското висше училище.

ро – най-високата планина в Африка и най-високата самостоятелно издигаща се планина в света. На 15 януари те влизат в Национален парк Килиманджаро през Машаме гейт (1800 метра н. в.), един от 8-те входа за 6-те възможни маршрути към върха. За четири дни, през лагерите Машаме (2850 м), Шира 2 (3810 м), Баран-

те планински водачи пеят традиционните си песни за ободряване на групата. Достигат Стела Пойнт – 5756 м, ръба на кратера, в 5:30 часа сутринта, посрещнати от силен насрещен вятър. След около час и половина усилията групата е на връх Ухуру – най-високата точка на континента. Доц. Веселин Попов в 7 часа вече се рад-